

Obsah

Předmluva	2
1. Geometrie přemístění	3
1.1 Tuhé těleso	3
1.2 Přemístění tělesa pootočením	3
1.3 Sférické přemístění tělesa	5
1.4 Posuvné přemístění tělesa	7
1.5 Obecné přemístění tělesa v prostoru, geometrický šroub	8
1.6 Rovinné přemístění tělesa	9
1.7 Přemístění tělesa určené jedinou souřadnicí	10
1.8 Průvodní trojhran	12
1.9 Obálková věta, Euler – Savaryho věta	12
1.10 Skládání přemístění	13
1.11 Transformace mezi pravouhlými systémy	14
1.12 Křivočaré souřadnice, Lamého parametry	16
1.13 Maticový formalismus	18
2. Kinematika	21
2.1 Kinematika dráhy	21
2.2 Fázová rovina, zobrazovací prostory	22
2.3 Rychlost bodu	24
2.4 Rychlosti bodů tělesa, invarianty	25
2.5 Rovinné rychlostní pole	26
2.6 Vazby, virtuální rychlosti a posuvy	27
2.7 Složení soustav těles a pohyblivost	30
2.8 Rychlosti v soustavě těles	33
2.9 Zrychlení bodu	36
2.10 Rovinné pole zrychlení	38
2.11 Podmínka tuhosti úsečky pro zrychlení	38
2.12 Zrychlení při sférickém a obecném pohybu	39
2.13 Zrychlení při současných pohybech	40
2.14 Zrychlení v soustavě těles	41
2.15 Fyziologické účinky kinematických veličin	42
3. Statika	43
3.1 Axiomy, základní pojmy a úlohy	43
3.2 Mechanická práce, silové pole	43
3.3 Reakce ideální vazby	46
3.4 Zobecněné souřadnice, kvasisouřadnice	48
3.5 Princip virtuálních prací	50
3.6 Zobecněné síly	51
3.7 Podmínka rovnováhy v zobecněných silách	52
3.8 Podmíněná rovnováha	53
3.9 Potenciální energie	54
3.10 Princip virtuálních výkonů	56
3.11 Kinetostatická podobnost	58

3.12 Soustavy algebraických rovnic	59
4. Dynamika soustavy hmotných bodů	60
4.1 Vektorový popis pohybu	60
4.2 Skalární popis pohybu	61
4.3 Gaussův princip a Lagrangeovy rovnice 1. druhu	64
4.4 Lagrangeovy rovnice 2. druhu	66
4.5 Lagrangeovy rovnice smíšeného typu	67
4.6 Tři základní typy úloh analytické dynamiky	70
4.7 Dynamika soustavy s reonornními a skleronomními vazbami	71
4.8 Zobecněné hybnosti a Hamiltonovy rovnice	72
4.9 Hamiltonův princip	74
4.10 Čas jako další zobecněná souřadnice	75
4.11 Cyklické souřadnice a první integrály	76
5. Dynamika tělesa a soustav těles	78
5.1 Systém mnoha těles	78
5.2 Hybnost a moment hybnosti tělesa	78
5.3 Matice hmotnosti a setrvačnosti	79
5.4 Absolutní a relativní derivace hybnosti a momentu hybnosti	81
5.5 Newtonovy – Eulerovy rovnice	82
5.6 Lagrangeovy rovnice 2. druhu a Newtonovy – Eulerovy rovnice	86
5.7 Linearizace pohybových rovnic	89
5.8 Pohybové rovnice malých kmitů	91
5.9 První integrály pohybových rovnic Lagrangeova a Eulerova setrvačnicku	93
5.10 Lagrangeovy multiplikátory a reakce vazeb	96
5.11 Pohyb soustavy s neholonomními vazbami	98
6. Dynamika pružných soustav	100
6.1 Eulerova rovnice	100
6.2 Lagrangeovy rovnice	102
Literatura	105

